

HATÁRŐR

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJVIDÉK, PETŐFI-UTCA 47. SZÁM, ahova a lap szellemi
s anyagi részét illető közlemények küldendők.

Elhalasztott népgyűlés.

Minthogy úgy az országos függetlenségi és 48-as párt, mint a választójogi Liga központi vezetősége azt az értesítést küldte, hogy nevesebb vezető tagjai közül, másfelé való le- és elfoglaltságuknál fogva, e hó 9-én egyikük sem jelenhetik meg Ujvidéken, csakis 16-án, ezért az ezen népgyűlés rendezését előkészítő bizottság e népgyűlésnek jövő vasárnap, február 16-ára való elhalasztását határozta el.

A népgyűlés végleges programjáról, a szónokokról és egyéb szükséges tudnivalókról a közönség részint falragaszok, részint hírlapok útján, kellő időben fog értesíttetni.

Polgártársak! Minthogy nem párt-politikai szempontok és érdekek megvalósításáról, hanem saját bőrötököről van szó, használjuk fel az akkép nyert időt, hogy minél tömörebb sorokba állva, az eszmének minél több hivat szerezzünk s hogy a népgyűlést minél impozánsabbá, eredményében minél hatályosabbá tegyük s e város polgárságát megillető súlylyal sorakozzunk a kormány választójogi és adóreformja ellen indított országos mozgalomhoz.

Tisza István gonoszságai.

A szolgálkük és talpnyalók serege, a cimerek mamelukok és a pártkasszából kitarított zsurnaliszták urbi et orbi kiabálják, hogy Tisza István „nagy ember“, hogy ő a magyar nemzet gondviselészerűen kiválasztott „nagy államférfia“, az a harmadik honalapító, aki erélyes kézzel, harcias bátorsággal, de cinikus elszántsággal megmentette parlamentünk munkaképességét s egyszer s mindenkorra véget vetett a demagógia uralmának.

Tehát nem a történelem, hanem a mameluk testőrök, a pavlikozó képviselők kinevezték Tiszát „nagy embernek“, de a geszti zsarnokról, erről a közismert népgyűlölőről ravaszul elhallgatják, hogy hát hogyan is csinálta meg a parlamenti rendet? A Tisza cselédjei persze arról

is hallgatnak, hogy ez a „nagy ember“ nem kevesebb mint 30 millió koronát használt föl a „hamis“ parlamenti többség összekovácsolására!

Ha Tisza „nagy ember“ és gondviselészerűen kreált bölcös államférfiu, akkor foglalkozni kell ezzel a „nagy ember“-rel és fel kell világosítani a józan gondolkozású polgárságot ennek a „nagy embernek“ ama szörnyű gonoszságai felől, amiket 2 és 1/2 év alatt követett el a magyar nemzet jogai és törvényei ellen.

Ennek a „nagy embernek“ nagysága azokban a törvénytelenésekben domborodik ki, amelyekre most rámutatunk. 1912. évi június 4-én *február 4-én* a parlamenti házszabályokat, törvénytelen módon megszavaztatta a véderőt, törvényt csinált abból, hogy törvényeken alapuló jogainkat és követeléseinket nincs joguk követelni.

Ez a „nagy ember“ a nemzeti követelések kényszer eszközeit: a parlamenti obstrukciót és ellenzéki kritikát kidobatta pavlikékkal a parlament tanácskozó terméből, katona és csendőr szuronyokkal tartotta távol az ellenzéki honatyákat kötelességeik teljesítésétől és egy csonka Tisza-parlamenttel a nép bőrre milliókat és milliókat szavaztatott meg Auffenbergéknek.

Ez a „nagy ember“ a jövőre is gondolt és minden eshetőségre elkészült, amikor törvényhozásilag szervezte a parlamenti őrséget, a mindenkori „nagy elnök“ és mameluk serege törvénytelen biztosítására.

És hogy ne mondhasák többé, hogy az elnök a házszabályokon keresztül gázol és hogy nyakig úszik a törvénytelenések fertőjében, megszavaztatott egy olyan házszabályt, amely valósággal pallosjoggal ruházta föl a „nagy embert“ elnöki minőségében.

Ez a „nagy ember“ a támadható nemzeti ellenállással is leszámolt a mozgósítás esetére szóló kivételes intézkedéseket tartalmazó törvényével, amelynek egyszerű publikálása elég arra, hogy megszűnjenek a közszabadságok és gúzsba kerüljenek a magánosok élet és vagyonbiztonsága.

Ilyen körülmények között ki az ördögnek lesz kedve ellenállást szervezni, népgyűlést tartani és tiltakozni a „nagy ember“ gonoszságai ellen!

De mivel volt egy nagy veszedelem, amelyről ennek a „nagy embernek“ és geszti zsarnoknak félni lehetett, hogy egy esetleges képviselőválasztáson a felháborodott és a mai korrupt kormányrendszertől megundorodott józan polgárság elsöpri őt pereputyostul együtt, csinált egy csunya és olyan aljas választójogi javaslatot, amilyent még Európa, de még a sötét Afrika sem látott.

Gyalázatos munka ez a javaslat, olyan hitvány és szemérmetlen hazugságok tákolmánya, amit csak egy bomlott idegzetű és magyar-gyűlölő ember tákolhatott össze.

Ez a „nagy ember“ a nemzeti munkát akkor fejezi be teljesen, amikor autó sebességével csinálja meg a közigazgatás államcsinálását, mert nem lehetetlen, hogy ha ez a nemzeti munka el találna maradni, akkor a közigazgatás adná meg a kegyelmezdőfést a „nagy ember“ eddigi törvénytelenégeinek és felsorolt gonoszságainak.

Ha ez a Tisza István ezek után is „nagy ember és a magyar nemzet gondviselészerű bölcös államférfiúja“, akkor vagy egy hitvány korszak nemzet vagyunk, mely már a szál fát is erdőnek nézi és történelmi nagyvitalnak dicső emlékét kitérli a történelem perspektívájából. Isten óvd meg nemzetünket ezektől a „nagy emberek“-től! Óvd meg hazánkat különösen ettől a „gondviselészerű“ nagy államférfiútól, akinek államférfiúi bölcsesége az alkotmányrombolásban és a rakás-számra menő törvénytelenések gyártásában merül ki.

Közös konyha.

A közös konyha, mint a jelen előhaladott kornak egyik áldásos eszméje, néhány évvel ezelőtt úgy bevilágított gazdasági életünk mindennapi fontos feladataiba, mint felkelő nap sugarai a sötét éj rejtett titkaiba.

A közös konyha életbeléptetése nem csekély jelentőségű volt s e jelentősége tetemesen

**Az Ujvidéki Népbank
Részvény-Társaság**

! netto 5 1/2% kamatot fizet !

! betétek után !

hatványozódik az azóta egyre emelkedő drágaság és a szolgazemélyzet mizeriái között.

A közös konyha felállítását, mint az új kornak egyik igen fontos és üdvös intézményét örömmel üdvözölték annak idején s több városban meg is valósították az eszmét. Eleinte, különösen ott, ahol érettebb megfontolás tárgyává tették s körültekintő számítással vezették, jól be is vált az eszme s a közös konyha egy ideig virágzott is, mindaddig, míg a szerepet vivő elemek arra nem ébredtek — mint ez sok más közös intézménynél tapasztalható — hogy szeretem társaimat, de még jobban önmagammat s az önérdék kapzsisága kezdett lábra kapni. Ekkor azután természetese a magában véve üdvös és áldásos intézmény talaja megingott s egyik a másik után beadta a derekát, több-kevesebb veszteséggel felszámolt és feloszlott. Egyik helyen bűnös kezek tudatosan vonták el életképességét, másutt pedig az ügyetlen, szakértelmet nélkülöző kezelés döntötte le s ma már csak — rossz — hírből ismeretes a közös konyha intézménye.

Megbukott, ámde a megbukás még nem jelenti azt, hogy többé felszínre nem fog kerülni; csak egyelőre hiányzik az érdeklődés, mely mindaddig szünetel, míg az eszme jobban meg nem érik, míg rá nem jönnek, hogy a közös konyha is csak úgy fejthet ki igazán áldásdus működését, ha azzal teljes szakavatottsággal gazdálkodnak s azt a legnagyobb lelkiismeretességgel, a felelősség teljes tudatában vezetik és kezelik. Megszűnni nem fog, mert a kor parancsolta szükségessége hozta létre annak idején s e szükségesség ma még égetőbben nyilatkozik meg, mint egykoron. Az érdeklődés ma is megvan s még inkább fog nyilvánulni, mert a jelen élelmezési nehézségek és terhek súlya alatt mindenki megfeszítet erővel küzd a lét fentartásáért, olyannyira, hogy alig marad ideje az étkezésre, még kevésbé a főzésre, legalább a kevésbé tehetősek körében nem.

A tehetősebb körökben, ahol a háziasszony, egyéb elfoglaltsága miatt cselédtel kénytelen tartani s erre bízni a főzést, a cselédügyi mai mizeriái oly türelhetleneknek mutatkoznak, hogy ez okból is előbb utóbb, újból felmerül a közös konyha létesítésének szükségessége.

Egynél több ok van rá, hogy ezt a magában véve igazán áldásos és hasznos intézményt újból felkarolják. A főök minden estére a gazdasági szempont és ennek főleg a mai nehéz, drága megélhetési viszonyok mellett döntőnek kellene lenni. A közös étkezés minden kétséget kizárólag, takarékoságot jelent, mert ez uton nemcsak az élelmi cikkekben lehet sokat megtakarítani, de tűzifán, edényekben stb s a legtöbbet a szolgazemélyzetben.

Hogy most tesszük szavá a közös konyha újbóli létesítésének szükséges voltát, közóhájban leli magyarázatát. Családi körökben, háziasszonyok összejövetelein s a mai drágaság elleni védekezés tárgyalásai alkalmával került

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzései szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható dsványvízkereskedésekben és gyógyszerárterekben. SCHULTES ÁGOST Sziinye-Lipocsi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 2.

ismét felszínre a konyha eszméje, melynek megvalósítása csak az esetben lesz igazán áldásthözó jótétemény, ha a multakon okulva, már eleve gondoskodás történik arról, hogy szilárd alapon, reális számításon épüljön fel a közös konyha intézménye.

H I R E K.

Az újvidéki Vörös Kereszt önkéntes osztályának szervezése, értesülésünk szerint serényen halad és máris több lelkes urhölgy ajánlkozott felvételre. Minthogy azonban a megkivánt létszám még nincs betöltve, az egyesület elnöksége újból felkéri a jelentkező önhajtókat, hogy ebbeli szándékukat mielőbb jelentsek be a hadosztály szervezésével megbízott Forster Géza vár. tanácsnok, ügyv. alelnöknél (városháza II. emelet 43. sz. alatt).

Nőegyleti közgyűlés. Az I. újvidéki nőegylet e hó 13-án d. u. 4 órakor a r. kat. hitközségi iroda helyiségében rendes évi közgyűlést tartja s arra az egyleti tagokat ez uton is tisztelettel hívja meg az elnökség.

Esküvő. Blaschkó Ede fogtechnikus a napokban esküdött örök hűséget Horváth Bözsike urleánynak, Horváth nyug. nezsideri telekkönyvvezető kedves, szeretetreméltó leányának.

Az újvidéki Ipar és Kereskedelemi Takarékpénztár Rt. jövő vasárnap, február 16-án d. e. 11 órakor saját helyiségeiben évi rendes közgyűlést tartja.

Az újvidéki Városi Jödszöngyfürdő R. T. a fürdőközönség kényelmére február 1-től kezdve a modernül, minden kényelemmel berendezett külön férfi és női osztályllyal bíró hidegvizgyógyintézetben orvosi rendelés nélkül félfürdőket vezetett be. A félfürdő jegyek a fürdő pénztárnál kaphatók. Egy félfürdő ára 80 fillér, csoportjegy 10 jeggyel 7 korona. A hidegvizgyógyintézet egész napon át nyitva van.

A Titok c. népszínmű kerül ma február 9-én színre műkedvelői előadás keretében a Dungserszky színházban. A darab gyönyörű énékszámait Dankó Pista irta és műkedvelők-ből alakult úri zenekar fogja kísérni. Mint értesülünk, az Újvidéki Polgári Magyar Daloskór saját kebelében úri zenekert alakít és a mai előadás tisztá jövedelmét a zenekar hangszereinek beszerzésére fordítja. Az előadásra a je-

gyek már jórészt elfogytak, azért ajánlatos mindenkinék jegyét már a nappali pénztárnál megváltani. Akik az úri zenekar megalakításában részt öhajtanak venni. sziveskedjenek az egyesület elnökségénél jelentkezni.

Nyilvános köszönet. Özv. Hirsch Tivadarné 500 k., Kassovitz Ármin 200 és Ziegler Ferenc 222 kor. voltak szivesek az Újvidék városi Vörös-Kereszt választmányja által létesítendő önkéntes egészségügyi osztág javára adományozni; ezenfelül özv. Hirsch Tivadarné 14 pár félharisnyát és 4 pár kézcsuklómelegítőt, Majna Evelin és Mária pedig 68 pár kézcsuklómelegítőt adományoztak a határszéli katonák részére, mely ajándék-tárgyakat az illetékes hatóságokhoz eljuttatta és a nemes szívű adakozóknak hálás köszönetét fejezi ki az egyesület elnöksége.

Halálozás. Dala Lajos m. kir. fővám-szedő e hó 5-én hosszabb betegség után életének 58-ik évében meghalt. Temetése a gyászoló család nagyszámu ismerőseinek élénk részvétele mellett e hó 6-án ment végbe.

Anyakönyvi hir. Az anyakönyvi hivataluál jan. 31-febr. 7-ig bejelentett születések 20, még pedig 6 fiu, 14 leány; meghalt 8.

Új fogorvos. Ezen cím alatt egyes helybeli lapokban egy közlemény jelent meg, mely alkalmas a közönség megtévesztésére. Berger Alfréd úr az új rendelet értelmében vizsgára lett bocsátva; hogy eredményesen tette-e le a vizsgát vagy nem, az mellékes, mert a vizsga sikeres letvése esetén sem fogorvos — ö még ma sem fogorvos — és soha nem is lesz fogorvos — hanem továbbra is csak fogtechnikus marad, feljogosítva bizonyos fogműveletek teljesítésére. Tudomásunk szerint Blaschkó Ede és Kiss Lajos fogtechnikus urak szintén behivattak a vizsgára, de mtnt az illetőket ismerjük, szerénységük tiltja, hogy a fogorvosi címet pretendálják.

Magyarkanizsa visszafeilődik. Magyarkanizsa csak 4 év előtt alakult át nagyközségből rendezett tanácsu várossá s most meg már ismét vizsákvánkozik a régi állapotokra. Ugyanis főleg a tetemes kiadásokra való tekintettel, előbb aláírások útján mozgalmat indítottak az elégedetlenek, most meg a legutóbbi közgyűlés, melyhez ez irányu indítványukat intézték, szótöbbséggel elhatározta, hogy kérni fogja a nagyközséggé való visszafeljesztés kimondását a miniszteriumtól. E közgy. határozat ellen a tisztí ügyész felebbezést adott be.

TUBERIN

Síessen addig, míg nem léso egészséget visszaszereszil!

Egy jelentős orvosok léso megfázás és léso légzőszervek legkölönbözöbb megbetegedését vonakozta maga után. Igyekszik megfázás elkerülni a bajnak, mert a léso megfázás önmagában sokszor végzetesé válhat. A megfázásból eredő köhögés, rekedtség, megfázás, megfázás, megfázás és a léso megfázás legfőbb megfázás. Mindenütt kapható. Egy üveg ára 2 korona 50 fillér. Rendelhető meg utóiratokkal az egyedüli forrástól:

Diana-gyógyszertár, Budapest, Károly-körut 5. szám

Uj borból jel közötti uj ból kiaga ujjak és Ujpalánka litett dur Bácsmege többi meg

A ség a rohamké át küzd Kúzelme fizetési j ki jogos lesz súly szavunka megvényk ségnek, ruár hó mében meghivja többre é nökség. fizetésre dőnk e 2. Szám 2. A n György adó : S

O dapes földmiv pest sz zott díj esz. E kell fiz térdia kért, j cenken lenc Félketr cet is ják az gét is. utca 8 vezetö re azo

telep löisko

Uj vicinális a Bácskában. Zomborból jelentik: A Szabadka-Ujzombor-Palánka közötti új helyierdekü vasut Bácsordas állomásból kiágazólag Vajsza, Bozán, Palona, Bácsujlak és Dunabökény községek érintésével Ujpalánkáig új vasutvonal létesül. Ezzel az említett dunamenti községek is vasúthoz jutnak Bács megyében, ahol egyébként már az összes többi megyebeli községek vasutvonal köti össze.

A B. Bodrog vm. tanítószövetség a következő felhívást intézte — utolsó rohamkép — e vármegye tanítószövetségéhez: „Éveken át küzdöttünk tisztességes megélhetésünkért. Küzdelmeink eredménye a most beterjesztett fizetési javaslatok, melyek távolról sem elégítik ki jogos kívánságainkat. Fellépésünknek akkor lesz súlya, ha mindannyian felemeljük tiltakozó szavunkat. A B.-Bodrog megyei Tanítószövetség megyénk összes tanítóit, akár tagjai a Szövetségnek, akár nem, Zomborban, 1913. évi február hó 9-én (vasárnap) a Vadászkiért dísztermében délelőtt 9 órakor tartandó gyűlésre meghívja. Ott lesz mindenki, aki munkáját többre értékeli, mint a törvényjavaslatok. Az elnökség. Tárgysorozat: 1. Sérelmeink az új fizetésrendezési törvényjavaslatokban és teendők ezek tárgyában. Előadók: 1. Deák-Ferenc, 2. Szántó Karoly, 3. Lombos Albert tanítók. 2. A nyugdíjtörvény revíziója. Előadó: Piller György tanító. 3. A tanítók pragmatikája, előadó: Schiebert István tanító.

Országos tenyészállatvásár Budapesten. Március 8., 9. és 10. napjain a földművelésügyi miniszterium, valamint Budapest székesfőváros közönsége által adományozott díjak kiosztásával egybekötött tenyészvásár lesz. Egy darab szarvasmarháért hat koronát kell fizetni. Anyjokkal kiszállított szopós borjúk térdija anyjuk térdijára van számítva. Sertésekért, juhokért és kecskékéért a térdiját ketrecenként számítják. Egy egy ketrec területe kilenc négyzetméter. Térdija tizenkét korona. Félketrecért hét korona. Kívánatra több ketrecet is egyesítenek. A térdijak magukban foglalják az állatok tűzkár elleni biztosításának összegét is. A vásáriródat (Budapest, IX. Köztelek-utca 8. 1.) Jeszenszky Pál királyi tanácsos, ügyvezető titkár vezeti, aki minden kérdezősködésre azonnal felel.

Ne ültessen senki szőlőt, mielőtt „Mill-telep”, Nagyász, Középeurópa legnagyobb szőlőiskolájából árjegyzéket nem kér. 2—2

A «Vasárnapi Ujság» február -iki száma szenzációs képeket közöl a francia elnökválasztásról, a konstantinápolyi forradalomról, a Művészház új palotájáról és kiállításáról. Divald Kornél cikke sok képpel régi magyar és külföldi művészi kályhákat mutat be. Szépirodalmi olvasmányok: Krúdy Gyula regénye, Majthényi György novellája, Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső és Szabolcska Mihály versei, egy érdekes francia regény. Egyéb közlemények: Rainer főherceg arcképe, az új francia kormány csoportképe, Károly Ferenc József prezmptív trónörökös újszülött fiának képe, Pálya Tibor rajza, haditengerészetünk hidroaeroplánja, képek a pesti utcáról s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakjáték, stb. — «A Vasárnapi Ujság» előfizetési ára negyedévre öt korona, a «Világkrónika»-va együtt hat korona, Megrendelhető a «Vasárnapi Ujság» kiadóhivatalában (Budapest IV. Egyetem-utca 4. szám), Ugyanitt megrendelhető a «Képes Néplap», a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Megfojtotta az édesanyját. Élő Baján egy 77 éves özvegy asszony, Dobos Jánosné, aki nem volt teljesen épelméjű. Ezért fia, Dobos János földmives már esztendő óta istállójának egy elkerített részében tartotta elzárva. Dobosné azonban olykor kimenekült börtönéből s ilyenkor koldulva járta be a várost. Dobos Jánosnak emiatt nagyon sok kellemetlensége volt s ez az oka annak, hogy anyját, midőn mult vasárnap este újból el akart menni koldulni, megfojtotta s azután szétverte a fejét.

Eltűnt igazgató tanító. Kohut Mihály kiskéri áll. isk. igazgató tanító minden bejelentés nélkül elhagyta állomását s eddig ismeretlen helyre távozott. A kir. tanfelügyelőség az eltűnt igazgató fizetését a miniszterium további intézkedéséig beszüntette.

Nagy idők tanuja. Reiter József, volt 48-as honvéd, Monostorszeg község legidősebb polgára 93 éves korában meghalt. Az elhunyt mint 28 éves férfiú részt vett dicső szabadságharcunkban s Temerinben és Verbászon katonáskodott rövid ideig.

Bikavásár. Gádoron f. hó 12-én szerdán reggel 8 órakor bikavásár lesz, amelyen mintegy 80 darab tenyészbika lesz bemutatva. Ez alkalommal ottani gazdakörünk anyagi és erkölcsi támogatásával bikadíjazást rendezünk. Délben a gazdakörben társas ebéd. Jelentkezések Jung Jakab gazdaköri etnök címére f. hó 10.-ig küldendők be. Felkérjük a pirostarka szarvasmarha tenyésztés iránt érdeklődő összes tagjainkat, sziveskedjének a díjazáson megjelenve tapasztalataikat gyarapítani. Gárdornak a Bácskában a legfejlettebb szarvasmarhatenyésztése van. Az elnökség.

A kéményseprési díjak behajtása. A betűgyminiszter egyik vármegye kéményseprési szabályrendeletéből törölte azon rendelkezést, amely kimondja, hogy a söprési díjakat a tisztogatást igénylő fűtőtestek arányában a község előjárósága pótdobban veti ki és szedi be s a kéményseprőmester részére utólagos havi részletekben fizeti ki, mert az 1886. évi XXII. törvénycikk 132. §-a értelmében adóztatási joga csak a törvényhatósági és a rendezett tanácsú városoknak van és pedig avégből, hogy a maguk jövedelmét szaporítsák; és mindaddig, amíg a kéményeket nem közvetlenül a község seprteteti, belrendőrség vagy közbiztonsági kiadásnak tekinteni nem lehet. A fenálló törvényes jogszabályok értelmében csupán a vitássá nem tett kéménysepré-

si díjak hajthatók be közigazgatóságok által ellenben a vita tárgyává tett díjkövetelések a rendes bírói uton érvényesítendők.

Bizonyosan volt itt 200 köhögős,

mindenfelé hangnemből elhangzott néhány exploziós köhögés s az egész közönség élvezetét megrontolták. Csak szoknának hozzá a hölgyek, hogy eukorkán kívül néhány Fay-féle valódi sodeni pasztillát is vennének magukhoz! Akkor magukat is megkímélnék az alkalmatlan köhögési ingerrel és nem rontanák meg mások élvezetét sem. Fay valódi sodeni-jét mindenkinek kellene használnia, a ki csak kicsit is meghűlt, a mikor azínházba, hangversenyre, vagy társaságra megy. Az a jótett, a melyet saját magával tesz, örökre barátlává tenné a sodeni pasztillának. Válsárlásánál vigyázzunk a Fay névre és óvakodjunk az utanzatóktól.

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Laptulajdonos az újvidéki függetlenségi és 48-as párt.

Pályázati hirdetés

Az Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár Részvénytársaságnál a pénztárnoki állás töltendő be.

Évi kezdőfizetés 1600 korona és az igazgatóság által megállapítandó remuneráció.

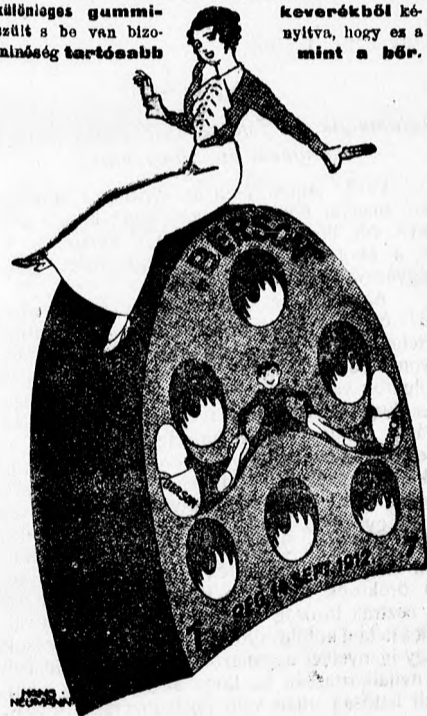
Ajánlatok 1913. évi február hó 15-éig nyújtandók be.

Pályázhatnak nyugdíjasok is!

„BERSON” gummisarok

különleges gummi-szál s be van bizonyított tartósabb

keverékből készült, hogy ez a mint a bőr.

As új „BERSON” gummisaroknak pontosan olyan a színe és formája, mint az Ön cipője bőrsarkának, alakjának művészes kivitelében rendkívül elegáns, minősége kiválóan tartós és pehelykönnyű.

As új „BERSON” gummisarok megóvják cipőjének bőrsarkát az elferdítéstől, cipőjét állandóan elegáns, tökéletes formájában tartja meg és nagy rugalmasságánál fogva védi az Ön idegét és hátgerincét.

A számos, teljesen értéktelen versenygyártmánynak oltja az, hogy a mintázás utánzásával és hasonlóságu elnevezéssel a t. c. közönséget félrevezesse.

A valódi új „BERSON” gummisarok elegáns aranydobozba van csomagolva, amelyen a szó „BERSON” világosan olvasható. Azonkívül minden valódi új Berson-gummisarok látható az itt ábrázolt gyári védjegy melyre különös figyelmet fordítandó.

Kérjen határozottan csakis ezzel a védjeggyel ellátott „BERSON” gummisarokot. Csak saját cipője vagy cipőkereskedője által erőltetése cipőszarkára és saját érdekében utasítson vissza minden más gyártmányt.

Bersonművek, Budapest VII.

Geschäftszahl A. 3/13/4.

Aufforderung

an die Erben, Vermächtnisnehmer und Gläubiger eines Ausländers.

Am 7 Jänner 1913 ist der nach Neusatz (Ungarn) zuständige ungarische Staatsbürger Hugo Fischer, Inhaber der gleichnamigen Firma in Wien, Praterstrasse 40. woselbst er seinen Wohnsitz hatte, Aufenthalt befand mit Hinterlassung einer letztwilligen Anordnung verstorben.

Gemäss §§. 137. 138 kais. Pat. v. 9. August 1854. R. G. Bl. No. 208. werden alle Erben, Vermächtnisnehmer und Gläubiger, die österreichische Staatsbürger oder hierlands sich aufhaltende Fremde sind, aufgefordert, ihre Ansprüche an den Nachlass längstens bis 15-ten März 1913. beim gefertigten Gerichte anzumelden, widrigens der Nachlass ohne Rücksicht auf diese Ansprüche an die ausländische Behörde oder eine von dieser legitimierte Person ausgefolgt werden kann.

Zugleich werden gemäss § 140. kais. Pat. vom 9-ten Ang. 1854. R. G. Bl. No. 208 mit Rücksicht darauf, dass die hierlands befindlichen Erben um die Vornahme der Verlassenschaftsbehandlung durch die österreichische Gerichtsbehörde angesucht haben, die allfälligen Erben und Vermächtnisnehmer aufgefordert, ihre Ansprüche in der gleichen Frist anzumelden und bekannt zu geben, dass sie die Abtretung an die ausländische Behörde verlangen, widrigens, wenn letztere nicht selbst die Abtretung verlangt, die Abhandlung hierlands u. z. mit den sich meldenden Erben allein gepflogen würde. K. k. Handelsgericht Wien, Abtheilung VII. am 17-ten Jänner 1913. L. S. Unlesbare Unterschrift.

Ügyszám 3/13/4.

Felhívás

valamelyik külföldinek örökösei, hagyományosai és hitelezőihöz.

1913. január 7-én az ujvidéki illetőséggel bíró magyar honos Fischer Hugo, ki a hasonnevű cég birtokosa, Wienben Praterstrasse 40. sz. a. ahol állandóan lakik, végrendelet hátrahagyásával elhalálozott.

Az 1854. évi aug. 9-iki császári pátenz 137. és 138. §§-ai és a 208. bírod. törvénylap értelmében felhívhatnak az összes örökösök, hagyományosok és hitelezők, akik osztrák állampolgárok vagy az országban tartózkodó idegenek, hogy hagyatéki igényeiket legkésőbb 1913. márcz. 15-ig alulírt bíróságnál jelentsék be, mert különben a hagyatéki ezen igényekre való tekintet nélkül, a külföld hatóságának, vagy az utóbbi által igazolt személynek kiadható lesz.

Egyben az 1854. évi császári nyílt parancs 140. §-a és a 208. bírod. törvénylap értelmében arra való tekintettel, hogy az itt tartózkodó örökösök a hagyatéki eljárás megindítását az osztrák bíróság útján kérelmezték, felhívhatnak a netáni külföldi örökösök és hagyományosok, hogy igényeiket ugyanazon idő alatt bejelentésük és nyilatkoztassák ki, hogy az eljárásnak a külföldi hatóság útján való foganatosítását kívánják, mert különben, ha azt utóbbi hatóság nem kívánja, az eljárás helyüktől még pedig csakis a jelentkező örökösökkel fog megtartatni.

A wieni cs. kir. keresk. bíróság VII. osztálya 1913 január 17. P. H. olvasatlan aláírás,

Kiadó.

Egy úri ember, vagy úri hölgy részére egy elegáns, butorozott szoba kiadó.

Kívánatra jó házi kosztal.

Érdeklődések: Alkotmány-utca 21. szám alatt

Brunner Edénél,

A tésztaeművek

fontos részét képezik az emberi táplálkozásnak. Jól elkészítve, tejet, zsiradékot, lisztet, tojást, cukrot tartalmaznak, tehát az emberi szervezetnek szükséges tápszereket jóízű formában. Sok esetben, különösen gyermekek-nél, a húsféléknek vagy az összetételű eledelnek fölébe helyezendők. Azonban gyakran az a hátrányuk, hogy nehezen emészthetők s gyenge gyomor-nak, főleg gyermekeknek nem tesznek jót. Ezen a bajon ma már segíteni lehet olyképp, hogy tésztaféléket, süte-ményeket, kalácsot nem készítenek

Dr. Oetker sütőpora

nélkül, amiről ma már sok millió házi-asszony meggyőződött. Használata igen könnyű s Dr. Oetker ingyen kapható használati utasításainak betartása mellett a sikertelenség ki van zárva.

Dr. Oetker sütőpora használati utasítással együtt mindenütt kapható.

Tessék ügyelni, hogy Dr. OETKER valódi készítményeit kapjuk.

Tavaszi Részvényesör.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, miszerint ezen közkedveltségnek örvendő idényesört f. évi február hó 1-étől kezdve, mindaddig, míg a serfözde e sörfajtában való készlete el nem fogy, úgy hordók, mint palackokban mindenkor friss minőségbe n — raktáron tartom.

Ára palackokként 50 fillér.

Kapható: BAUER GYULA

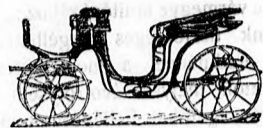
sörnagykereskedőnél

UJVIDÉK, Uspenzsk. utca 5. szám.

Motoros mozdony

elsőrendű gyártmány, mezőgazdasági és mindenféle ipari célokra jutányos árban eladó. Kérdezősködések Mosse Rudolf hirdetési irodájába Budapest „M 2000“ jelige alatt, kéretnek.

Telefon 134.

Artyégek
ingyen és
bénemintve.

Első dél-magyarországi kocsigyár.

Reich Mátys és Leberz Károly

UJVIDÉK (Limán)

Luxus-hintók, üzleti és gazdasági kocsik, mentő- és halottas-kocsik, omnibuszok és luxus-szánkók, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, állandóan készletben.

Wachtl Imre

elsőrangú modern és villamoserőre berendezett fehér, barna és rozsenyér

sütődéjét

valamint liszt, dara, élesztő és sókereskedését a t. fogyasztó közönség b. figyelmébe ajánlja.

Petőfi-utca 8 sz

TELEFON 350. TELEFON 350.

Szőlőbirtokosok

különös figyelmébe!

Ha Forhinnal permetez,

Rézkénporral poroz és

Bagollal öli a szőlőmolyt:

mert **FORHINT** a sokszorta megjavított borsó keveréket számtalan köszönet és elismerő levél tanúsága szerint mindenütt a **legnagyobb megelégedéssel** használják. A

FORHIN -nak nincs üledéke, vízbe dobva azonnal oldódik és **biztosan** pusztítja a **perenoszpórákat**; egy kész anyagtól, főalkatrésze rézgalic, tapadóképessége oly nagy, hogy bármely harmálnál permetezővel; használata óriási **munka- és pénzmegtakarítást** jelent, mert az anyag teljesen kész;

használatuk saját életükben **Californiai lét**, a gyümölcsrovarok elleni védekezésére **rovarenyvet** minden kártékony rovar lekötésére, **rovarenyvet** az összes kártékony rovarok elfogására **Laurinát** a rovarok elleni nyíri védekezésére **Lauril Karbolinsavot** a rovarok elleni téli védekezésére, **Lauril oltóviaszt** az oltványok nemestítésére, **Johnsemit** a zsongvirágok permetezésére, **Nicotin Quassia kivonatot** fűszerek permetezésére, **Toxopont** mező egerek pusztítására, **Pammit** rovarok és darazsak elűzésére. **Paradik** mindenféle öntöző-**klímáritó loirást** és **használati utasítást** kerni, melyet **ingyen** és **bénemintve** küll az összes érdeklődőknek a

FORHIN szőlőpermetezősi anyaggyár
Budapest, VI, Váci-út 93. v.

valamint képviselője: ROSENBERG ADOLF, Bácsalmás.

I-SZÖR
kevesebb
a gond,
II-SZÖR
kevesebb
a munka,
III-SZÖR
kevesebb
a munkabér!

Tűzif

Villanyerő
Egy ól tü

„ „ fel

„ „ a

„ „ b

„ „ há

Van

nek min

minőség

minőségű

gázkosz

100 kg. c

100 „ v

100 „ e

100 egé

500 „

1000 „

Telefons

A Lövés

mely 4

május 1

B

Köl

é

Vásá

zotta

Az

dara

1 dob

kaph

Gr

HOT

hat

Ker

Villan

Uri

Tüzifa felaprító telep.

Villanyerőre berendezve a következő áron:
 Egy ől tűzifa felfűrészelése . . . korona 3.—
 „ „ felfűrészelése és hasogatása „ 4.—
 „ „ a fűkamrába vagy a pincébe berakva . . . „ 1.60
 „ „ házhoz szállítása . . . „ 2.40

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek mindennemű tűzifánkat száraz legjobb minőségben ürméter szerint valamint legjobb minőségű porosz szalon szén és első rangú gázköszöket a mindenkori napi áron ajánlani.

Felaprított fa árai:

100 kg. első osztályú hársfa . . . korona 2.50
 100 „ vegyes keményfa . . . „ 2.50
 100 „ elsőosztályú bükkfa . . . „ 3.—

Hazaszállítás díjai:

100 egész 500 kg.-ig felaprított fa kor. 0.90
 500 „ 1000 „ „ „ 1.20
 1000 „ 2000 „ „ „ 2.40

Schwarz Testvérek,

Telefonszám 9. Hal-tér 12.

Kiadó.

A Lövész-utca 11. számú házban egy uri lakás mely 4 szobából áll mellékhelyiségekkel együtt május 1-ére kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

éthy-féle pemetefü cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van,

Az eredetinek minden **RETHY** név. darabján rajta van a

1 doboz ára 60 fillér. Nagy doboz 1 kor. Mindenütt kapható. Csak Réthy-félet fogadjanak el

Téglagyárak számára

alkalmas száraz kotrógép jutányosan eladó. Kérdezősködések Blockner J. hirdetési irodájába, Budapest, IV., Semmelweis-utca 4. „Téglagyár 1000“ jelige alatt kéretnek.

Ferencz-csatorna részvénytársaság mérnöki hivatala.

641/1913. szám.

Hirdetmény.

A Ferencz-csatorna részvénytársulat műtárgyainál 1913. évben eszközendő fentartási munkálatokhoz szükséges fa és egyéb építési nyanyagok szállítására ezennel zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

A szállítandó fontosabb anyagok körülbelüli mennyisége következő:

70 szál 16—35 cm. vastag fehérfenyő gömbszálfa 153.090m³
 17 szál 30-33 cm vastag vörösfenyő gömbszálfa 21.215m³
 20. drb. 10/25 cm. vasta fehérfenyő palló 4. 20-5. 50 h. 2.195m³
 4 drb. 15/15 cm. vastag 8.0m. hosszú faragott fehérfenyő 0.720m³
 2 drb. 14/18 cm. vastag 9.5m. hosszú faragott fehérfenyő 0.596m³
 10 drb. 21/21 cm. vastag 6.0m hosszú faragott vörösfenyő 2.640m³
 4 drb. 26/28 cm. vastag 5.80m. hosszú faragott vörösfenyő 1.690m³
 10 drb. 32/36 cm. vastag 4.50m. hosszú faragott vörösfenyő 5.184m³
 továbbá különböző méretű deszkák és léczek. 351 drb. 8/30 cm vastag 4.00-7.00 m. hosszú l. o. tölgyapalló 45.391m³
 56 drb. 8-10/19-25 cm. vastag, 4.25-20.50 m. h. l. o. tölgyapalló 6.650 m³
 24 drb. 5/30 cm. vastag 2.00-2.70 m hosszú

II. o. tölgyapalló 0.717m³
 416 drb. 8/30 cm. vastag 3.00-3.80 m. hosszú 30.811m³
 II. o. tölgyapalló 40 drb. 12/30 cm. vastag 3.14 m. h. l. o. 1.130m³
 tölgyapalló 83 drb. 13-25/16-26 cm. vastag 0.90-3.00 m. h. l. o. far. tölgyger. 3.329m³
 1 szál 25 cm. vastag 3.50 m. hosszú tölgygömbszálfa 0.172m³

2150 kgr. Carbolineum

1350 fm. Kátrány

1190 fm. aszfaltlemez és egyéb építési

anyagok.

Részletes szállítási feltételek és részletes anyag kimutatás alulirotnál megszerezhetők.

Ajánlattevők alulirotnál legkésőbb 1913 évi február hó 15-éig benyújtandó zárt írásbeli ajánlatukhoz a részvénytársulat budapesti főpénztárnál lefizesett bánatpénzről szóló elismervényüket mellékelni kötelesek.

Bánatpénz általános ajánlatnál 2000 korona, csak fenyőanyagra szóló ajánlatoknál 1000 korona és csak keményfára szóló ajánlatoknál 1000 korona, készpénzben vagy takarékpénztári betétkönyvecskében.

Ajánlatok ajánlattevőkre március 31-éig kötelezők.

Sem utó, sem távirati ajánlatokat nem fogadok el.

Zomborban, 1913 évi január hó 21-én

A mérnöki hivatal főnöke:

Jolánkai Vilmos főmérnök.

Gutenbergnyomda

készít mindennemű nyomtatványokat, izléseles kivitelben jutányos ár mellett.

A Neuschloss-féle Nasicai Tanningyár és Gőzfűrés R.-T.

ajánlja

Susine - Gjurgjenováci

parkettgyárában kizárólag kitűnő minőségű szlavóniai tölgyfából készült

PARKETTÁIT

a legalacsonyabb napi áron. — Közelebbi felvilágosítással szolgál a központi iroda

BUDAPEST, VI., Andrassy-út 19. szám.

Grand HOTEL ESPLANADE

Nagy SZALLODA

BUDAPEST, III. Zsigmond-utca 38-40. Telefon 130-35.

a Szent-Lukács és Császár-gyógyfürdőkkel szemben. (Rózsadomb parkos tövében.)

A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen újonnan épült

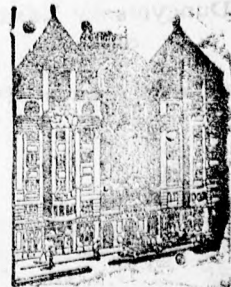
hat emeletes szálloda 250 szobával.

Rézbutor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-meleg víz, villanyvilágítás, liftek, külön olvazó, társalgó, író-szobák stb.

Elsőrangú étterem és kávéház. Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas.

Penziórendszer. A vonatokhoz saját autójáratok. Szives pártfogást kér PALLAI MIKSA igazgató tulajdonos.

Villamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt polgári árak. Uri- és női fodrász a házban.

Központi Hitelintézet Részvénytársaság Ujvidéken.

XXII. Üzletév.

Tartozik. **Mérleg-számla 1912. december hó 31-én.** Követel.

VAGYON	Korona	fillér	Korona	fillér	TEHER	Korona	fillér	Korona	fillér
Pénzkészlet			276.376	03	Részvénytőke				
Váltótárca					2.500 drb. 400— K.-val	1.000.000	—		
álladék 1912. december 31-én	5.618.743	67			1.250 drb. 400— K.-val	*500.000	—	1.500.000	—
le a visszszámított váltókat	1.028.041	—	4.590.702	67	Tartalékalap			900.000	—
Jelzálogkölcsonők	4.548.363	68			Intézeti tiszviselők és szolgák				
átruházott jelzálogkölcsonők	642.015	89	3.906.347	79	nyugdíjalapja			151.813	10
Jelzálogilag bizt. könyvkövetelések			106.983	—	Betétek			10.321.967	20
Kötelezvények			332.958	49	Ki nem fizetett osztalék			590	—
Ujvidék szab. kir. város kölcsöne			388.595	70	Hitelezők folyószámlán			207.260	80
Kölcsonők heti betétekre			15.866	—	Átmeneti tételek			82.867	02
Kölcsonők értékpapírokra			146.503	—	Tiszta nyereség			195.548	99
Előlegek kézizálogra			47.532	—					
Érmekek, értékpapírok, szelvények			1.442.667	69					
Nyugdíjalap értékpapirjai			148.000	—					
Intézeti ház			150.000	—					
Ingatlanok			34.742	76					
Téglagyaráink értéke			198.000	—					
Téglagyári árukészlet			129.189	34					
Adósok			1.410.582	64					
Leltár			35.000	—					
			13.360.047	11				13.360.047	11

* 1912. év második felében lévén befizetve, nem részesül az id. nyereségben.

Tartozik. **Veszteség és nyereség-számla.** Követel

TEHER	Korona	fillér	Korona	fillér	JÖVEDELEM	Korona	fillér	Korona	fillér
Fizetések			71.287	52	Nyereség áthozat az 1911. évről			9.000	—
Lakbér			6.500	—	Az intézeti ház jövedelme levon-				
Kamatok			547.431	33	va a költségeket			7.695	70
Átmeneti kamat			80.172	23	Kamatok			901.953	08
Adók			31.490	02	Váltótlejtünk jövedelme			7.822	77
Tőkekamat adó			51.870	82	Téglagyaráink jövedelme			25.127	37
Költségek			21.228	94	Különléle vállalatunk jövedelme			35.629	56
Értékpapirjaink árf. különbözete			32.170	69	Jutalékok			87.681	99
Leírás a téglagyár értékéből			3.354	45					
Leírás a leltárból			2.195	74					
Leírás a kétes követelésekből			31.659	74					
Tiszta nyereség			195.548	99					
			1.074.910	47				1.074.910	47

Ujvidék, 1912. évi december hó 31-én.

A könyvvitelért: Franczuszky Milán aligazgató.

IGAZGATÓSÁGI TAGOK:

Dungyerszky Lázár
elnök

Stefanovits Lyub.
alelnök.

Matic Dusan
igazgató.

Varadjanin Arkadia, Petrovits N., Dr. Csirics A. Milán, Plavsics G., Dr. Dungyerszky Gedeon, Dungyerszky Jakab,
Szlávnits István, Karamata István.

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Veliés György.

Baruskovics Gl.

Maksimovits Mladen.

Sityarevits Milivoj.

Nyomatott »Gutenbergnyomda» Ujvidék.

Tisz
„Ujvidék
sunkra a
beillő sz
Szives er
gőbbek k
akarunk

Lev
Úrat a t
tényleg
Joggal-e
alábbiak

Min

tos tve
a függet

párt és
illetve h

hogy a
mely ke

dezésén
rendezi

ségek é
polgársá

felejtett
kis ne

helyesse
azt hisz

a pártot
becsüle

legádáz
éppen a

elkövet
letéért t

zeng, C
juk be

sébe,
meg a

De
vannak
általán

tartozn
tok eg
munka

A kültö
neveze
radikál
„Triun
neveze